

Ar-Ge'de Duble Teşvik

Türkiye'de 2013 yılsonu itibarıyla 52 Teknoloji Geliştirme Bölgesi mevcut. Buralarda yeni veya ileri teknolojide mal ve hizmet üretmek isteyen girişimci, araştırmacı ve akademisyenlere elverişli bir zemin hazırlanıyor. Verilere göre faaliyet gösteren 2 bin 569 firmada ise 27 binin üzerinde personel istihdam ediliyor. Halen 7 bine yakın proje yürütülürken 1.5 milyar dolarlık ihracat rakamına ulaşılmış.

Rakamlar böyle olunca son dönemde en büyük vergi teşvikleri de Araştırma ve Geliştirme (Ar-Ge) faaliyetlerine tanınıyor. Bu kapsamda, gelir ve kurumlar vergisinde Ar-Ge indirimi uygulanıyor. Teknoloji Geliştirme Bölgeleri'nde ise bunun yanına katma değer vergisi istisnası da ekleniyor.

Özellikle 6518 sayılı "torba" yasa içindeki düzenlemeler dikkat çekici. Artık her yer Teknoloji Geliştirme Bölgesi

gibi konumlanıyor. Bunu nereden mi anlıyoruz? Tabii ki ayrıntılardan!

Gelir ve Kurumlar Vergisi İstisnası

Bu "torba" yasa ile Kurumlar Vergisi Kanunu'na eklenen 5/B maddesi ile sınai mülkiyet haklarından elde edilen kazançların yüzde 50'si hem gelir hem de kurumlar vergisinden istisna edildi. İstisna 1 Ocak 2015'ten itibaren elde edilen kazanç ve iratlara uygulanmak üzere, 19 Şubat 2014'te yürürlüğe girdi. Buna göre;

Türkiye'de gerçekleştirilen araştırma, geliştirme ve yenilik faaliyetleri ile yazılım faaliyetleri neticesinde ortaya çıkan buluşların;

- Kiralanması neticesinde elde edilen

kazanç ve iratların,

- Devri veya satışı neticesinde elde edilen kazançların,
- Türkiye'de seri üretime tabi tutularak pazarlanmaları halinde elde edilen kazançların,
- Türkiye'de gerçekleştirilen üretim sürecinde kullanılması sonucu üretilen ürünlerin satışından elde edilen kazançların patentli veya faydalı model belgeli buluşa atfedilen kısmının, yüzde 50'si gelir vergisinden ve kurumlar vergisinden müstesna tutulacak.

Bu istisna, buluşa yönelik hakların ihlal edilmesi neticesinde elde edilen gelirler ile buluş nedeniyle alınan sigorta veya diğer tazminatlar için de uygulanacak. İstisnanın uygulanabilmesi için, buluşun ilgili yasa kapsamında patent veya faydalı model belgesi verilerek koruma altına alınan buluşlar arasında yer alması ve buluşa ilişkin incelemeli sistem ile patent veya araştırma raporu sonucunda faydalı

model belgesi alınması gerekiyor.

Katma Değer Vergisi İstisnası

İstisnanın uygulanmasına ilişkin diğer ayrıntılar Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 5/B maddesinde yer alıyor. İstisnanın bir diğer uzantısını Katma Değer Vergisi Kanunu'nda görüyoruz. 1 Ocak 2015'ten itibaren yapılacak teslimler için

uygulanacak bu istisnaya göre, yasa kapsamında araştırma ve geliştirme, yenilik ile yazılım faaliyetleri neticesinde ortaya çıkan patentli veya faydalı model belgeli buluşa ilişkin gayri maddi hakların kiralanması, devri veya satışı katma değer vergisinden istisna edilecek.

Ayrıca istisna kapsamında yapılacak teslimler kapsamında yüklenen vergilerin indirimine de izin veriliyor. Düzenleme, bu açıdan Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu çerçevesinde yapılan düzenlemenin bile önüne geçiyor.

SOSYAL GÜVENLİK

Noter vekili soruyor!

Noterler bilindiği gibi belli nitelikleri ve kendine özgü bir hukuk statüsü olan kamu görevlileridir. Türkiye'de ise yaklaşık 1800 noterlik var. Normal şartlarda Noterler 4/b yani Bağ-Kur sigortalıysın, Noter vekillerinin sigortalılığı konusunda ise tereddüt yaşıyor. Bu konuda gelen sorulardan anlıyoruz ki kafalar biraz karışmış. Oysa Noterlik Kanunu'nun ilgili maddesi, noterlik görevinin boşalması ya da yeni noter atanıncaya kadar geçen sürede kimlerin noterliğe vekâlet edeceğini yazar.

Yasa ne diyor?

2008 yılı Ekim ayından önce noterlikte çalışan kişiler noter adına açılan işyeri dosyası üzerinden hizmet akdine tabi olarak sigortalı sayılırken, yeni noter atanıncaya kadar geçen sürede noter vekilleri hakkında hizmet akdine tabi sigortalılık işlemleri uygulanır. Yani yeni noter atanıncaya kadar noter işyeri dosyasında Türkiye Noterler Birliği adına isim tashihi yapılır ve Birliğin vergi numarası kullanılır.

Noter vekilleri 193 sayılı Gelir

Vergisi Kanunu'nun 66'ncı maddesi gereğince serbest meslek erbabi sayılmakla birlikte noterin görevden ayrıldığı sürede geçici süreyle noterlik görevinin vekâleten yürütülmesi işi 5510 sayılı kanuna tabidir. Buna göre

de yasanın 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (1) numaralı alt bendine tabi sigortalı olmaları gerekir. Bunlar hakkında 2008 yılı Ekim ayından sonra da 5510 sayılı kanunun 4/ (a) bendine tabi sigortalılık yani SSK sigortalılığı hükümleri uygulanır.

SORU- CEVAP

Doğum borçlanması beklentisi

Doğum borçlanması yapmak istiyorum ancak SGK sigortalılık öncesi doğumları borçlandırmıyor. Kanun değişikliği olacak mı, ne yapmalıyım? Ayşe Demir

SGK'nin doğum borçlanması tekniğinde ciddi haksızlık var. Borçlanmanın sigortalı olunan tarih öncesindeki doğumları içinde yapılabilmesini sağlayacak değişiklik hazırlığı ise var ancak henüz TBMM gündemine gelmedi. Vekillere duyurulur!

Sorularınız için malicozum@ismmmo.org.tr adresine mail atabilirsiniz. Tüm sorular e-posta ile tek tek cevaplanacaktır.

